

Dato: 05.03.2019 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 19/1505 J.post ID: 19/12877
Saksbehandler: Ingunn Stuvøy
Saksansvarlig: Svein Finnanger

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur	14.03.2019	012/19

Ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken - innspill

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-14.03.2019- 012/19

Vedtak:

Bærum kommune gir følgende innspill til Klima og miljødepartementet:

Bærum kommune hilser velkommen en ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken. Kartlegging av hva slags kulturminner en kommune ønsker å bevare er bærebjelken i kulturminnevernet. Bærum kommune anbefaler at stortingsmeldingen legger føringer for en kontroll av registreringer og en evaluering av kulturminnene våre. Videre anbefales at stortingsmeldingen viderefører registrering og evaluering av kulturminner opp til vår tid.

Rådmannens forslag til vedtak:

Bærum kommune gir følgende innspill til Klima og miljødepartementet:

Bærum kommune hilser velkommen en ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken. Kartlegging av hva slags kulturminner en kommune ønsker å bevare er bærebjelken i kulturminnevernet. Bærum kommune anbefaler at stortingsmeldingen legger føringer for en kontroll av registreringer og en evaluering av kulturminnene våre. Videre anbefales at stortingsmeldingen viderefører registrering og evaluering av kulturminner opp til vår tid.

SAKEN I KORTE TREKK

Regjeringen har startet arbeidet med ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken. Meldingen vil være grunnlag for en diskusjon i Stortinget om fremtidens kulturminneforvaltning og dens betydning for samfunnet. I meldingen vil regjeringen også fremme forslag til nye nasjonale mål på kulturminnefeltet. Det er sendt ut en invitasjon der kommuner og kulturminneaktører oppfordres til å komme med innspill og bidrag til stortingsmeldingen.

Redegjørelse og vurdering

Kulturminner og kulturmiljøer er av stor betydning for stedsidentitet, tilhørighet og folkehelse. Kartlegging av kulturminner og gjennomgang av hvilke kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap som skal bevares er helt sentralt i kulturminnearbeidet.

Det finnes flere registreringer som legger grunnlag for vurderinger kommunene gjør i kulturminneforvaltningen. Det er viktig at disse registreringene er korrekte og oppdaterte og at de følges opp av vurdering av et kulturminne eller et kulturmiljøes verneverdi. Dette vil være grunnlag for kommunenes planarbeid der kulturminner av høy verneverdi sikres vern.

Den største landsomfattende registreringen av nyere tids kulturminner er SEFRAK-registreringen påbegynt i 1975 (SEFRAK: Sekretariatet for Registrering av Faste Kulturminner i Norge). I regi av Riksantikvaren og i samarbeid med fylkeskommunene og kommunene ble det gjort en omfattende registrering av kulturminner. For Bærum resulterte det i 3200 SEFRAK-registrerte bygninger, kriteriet for registrering var at kulturminnet var fra før 1920. Det er nå gått 40 år siden denne registreringen startet opp og ajourføringen av bygningsmassen i registreringen er påkrevet. Det anbefales en gjennomgang av SEFRAK-materialet.

Videre er det viktig at materialet evalueres. For å sikre en forutsigbarhet i kommunens planarbeid bør man gjennomgå materiale for å gi en vurdering av om et kulturminne har høy eller lav verneverdi og at kulturminner med høy verneverdi sikres vern.

Bærum kommune har videreført denne registreringen opp til 1940, et tilfang på 3000 nye hus. Denne registreringen er under løpende evaluering.

Det ligger føringer fra Riksantikvaren om å følge opp registreringsarbeidet for perioden etter krigen, opp mot vår tid. I Bærum er det satt i gang en registrering av enhetlige bebyggelse (villaer, rekkehus og blokker), et bebyggelsesmønster som for alvor slo gjennom i årene etter krigen. Kulturvern vil supplere denne registreringen med registrering av enkeltvillaer som har stor kulturhistorisk relevans eller særlige arkitektoniske kvaliteter fra tiden etter krigen.

Oppsummering

Bærum kommune anbefaler at stortingsmeldingen tar opp en gjennomgang og evaluering av SEFRAK-materiale for hele landet. Videre anbefaler Bærum kommune at stortingsmeldingen gir føringer for at registreringen og evaluering av kulturminner videreføres opp til vår tid. Det vil i en periode kreve ekstra resurser, men gevinsten vil være en større forutsigbarhet både for utbygger og planmyndighet.

Vi anser faktagrunnlaget som grunnleggende for å utøve et forsvarlig kulturvernarbeid. Dette gjøres i ovennevnte forslag, ved at registreringer og evaluering slår fast hvilke kulturminner vi har og hvilke kulturminner som er prioriterte til bevaring.

Faktaboks

Innenfor kommunens grenser har vi i dag omtrent 3200 SEFRAK registrerte objekter, i tillegg er det registreringer av veifar, kalkovner, hoppbakker, kølmiler mm. Totalt antall av nyere tids kulturminner runder i skrivende stund 4500 objekter. Av disse er 49 anlegg fredet etter Kulturminneloven, og 510 områder avsatt med hensynssone/bevaring etter Plan og bygningsloven (1100 objekter).

Videre er det i kommunen også registrert 7 kulturlandskap, hvorav ett – Tanumplataet/Hornimarka, er utpekt av Riksantikvaren som ett av 15 nasjonalt verneverdig kulturlandskap i Norge og som et av de mest bevaringsverdige kulturlandskap i Akershus. Videre har vi 13 større prioriterte kulturmiljøer (veifar) og 550 mindre kulturmiljøer (bygningstilgjør/tun).

Det foreligger 3 000 registreringer av bygninger fra perioden 1920-1940.
I tillegg har vi automatisk fredete kulturminner fra Askeladden/Riksantikvaren. Mangfoldet i Bærums kulturhistorie er stort både i antall, tidsspenn og lokasjoner (kyst til innland).
Alle registreringene ligger i Bærumskart, under kartbladet kulturminner og kulturmiljøer.

Vedlegg:

Ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken - invitasjon til å komme med innspill og bidrag (5617938) 4345911

Behandlingen i møtet 14.03.2019 Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur-14.03.2019- 012/19:

Vedtak:

Bærum kommune gir følgende innspill til Klima og miljødepartementet:

Bærum kommune hilser velkommen en ny stortingsmelding om kulturminnepolitikken. Kartlegging av hva slags kulturminner en kommune ønsker å bevare er bærebjelken i kulturminnevernet. Bærum kommune anbefaler at stortingsmeldingen legger føringer for en kontroll av registreringer og en evaluering av kulturminnene våre. Videre anbefales at stortingsmeldingen viderefører registrering og evaluering av kulturminner opp til vår tid.